

KLASIČNA I STRUKTURALNA LINGVISTIKA

U svom prvom ovogodišnjem broju, poznati sovjetski časopis za pitanja lingvistike, VAPROSI JAZIKOZNANJA, donosi između ostalih članke V. V. Vinogradova (»Čitanje staroruskog teksta i istorijsko-etimološki kalamburi«), A. J. Šajkeviča (»Pokušaj statističkog izdvajanja funkcionalnih stilova«) i posebno zanimljiv članak A. F. Loseva »O mogućnostima zblizenja klasične i strukturalne lingvistike«. Razvijajući svoju tezu da je razmimoilaženje između dve lingvističke škole zasnovano na apstraktnom odvajanju forme od sadržine, pri čemu bi se klasična lingvistika odnosila na jezičku formu, a strukturalna na jezički sadržaj, i ukazujući na neodrživost ovakvih shvatanja, Losev se posebno osvrće na slabost ovih metoda koje predstavljaju smetnju njihovom zblizavanju. Strukturalisti su, otkrivši da je jezik sistem odnosa, otišli toliko daleko da su izgubili iz vida da sistem jezičkih odnosa još uvek nije sam jezik.

Nasuprot njima, klasični lingvisti bi morali da zasnuju svoje kategorije logički pouzdanije, a isto tako i da uvide pravi značaj jezičkih odnosa.

U korišćenju matematičkih i tehničkih sredstava kojim se karakterišu strukturalisti, krije se opasnost izražena tendencijom da se lingvističkoj nauci oduzme njen sadržaj i da se svede na besmislene formule.

Međutim, i pored evidentnih slabosti oba metoda, njihovo spajanje bi se moglo izvršiti na taj način što bi oni postojali kao podmetodi jednog opšteg metoda, ili kao različiti aspekti jednog opšteg metoda.

U daljem izlaganju, Losev govori o radovima ruskog lingviste Šaumjana, u kojima je izvršen pokušaj zasnivanja strukturalizma na nekim postavkama marksističke filosofije. Nastavljajući, Losev analizira razne priloge sovjetske lingvističke nauke, s obzirom na njihova teorijska ishodišta.

U daljem toku članka, Losev obraća posebnu pažnju razvoju indoevropéistike, razmatrajući mogućnost primene strukturalnog metoda na ovu oblast jezičkih ispitivanja.

Osvrćući se na niz eminentno lingvističkih problema i na postojeća rešenja tih problema od strane sovjetskih lingvista, Losev zaključuje da bi povezivanju ova dva metoda, klasičnog i strukturalističkog, trebalo prići oprezno, a ne stihijno, ne vodeći računa o bitnim karakteristikama svakog od njih. Istovremeno, Losev ukazuje da je sovjetska lingvistika, naročito poslednjih decenija, u potpunosti prevladala probleme koji postoje na ovom području.

